

Indywidualizacja procesu nauczania języka angielskiego

mgr Marta Lipska

lipska@womczest.edu.pl

‘Mickey gets home. Lola is dead, lying in a pool of water. Tom is sitting in an armchair, looking pleased with himself. There is broken glass on the floor. Tom killed Lola, but he is not charged with murder. Why not?’

Pixabay.com, CC0 Public Domain (dostęp 1.06.2017 r.)

Która opcja jest nieprawdziwa?

Każdy uczeń

A) ma inne potrzeby, możliwości i oczekiwania,

B) wymaga indywidualnego podejścia,

C) pracuje w tym samym tempie,

D) posługuje się innymi strategiami uczenia się,

E) oczekuje uznania

Która opcja jest nieprawdziwa:

- Każdy uczeń
- A) ma inne potrzeby, możliwości i oczekiwania,
- B) wymaga indywidualnego podejścia,
- ~~• C) pracuje w tym samym tempie,~~
- D) posługuje się innymi strategiami uczenia się,
- E) oczekuje uznania

Specjalne potrzeby edukacyjne posiada około:

a) 40%

b) 20%

c) 10%

d) 5%

dzieci i młodzieży

20% - specjalne potrzeby edukacyjne

- całościowe i sprzężone zaburzenia rozwojowe (np. autyzm),
- specyficzne trudności w uczeniu się (np. dysleksja),
- zaburzenia zachowania i emocji,
- niepełnosprawność (np. zaburzenia ruchowe, wzrokowe, słuchowe,)
- choroby przewlekłe,
- wybitne uzdolnienia.

Jak nauczać tak zróżnicowaną klasę?

<http://clipartbig.com/cliparts/sport/> (access date: 18.05.2017)

**dotrzeć do wszystkich uczniów, stosując takie
same metody pracy
i zadając takie same zadania...**

**Nie możemy pracować
ze wszystkimi w takim samym tempie**

Musimy znać i uwzględnić specjalne potrzeby edukacyjne

Planowanie wsparcia na podstawie zróżnicowanych źródeł:
np. info z poprzedniej szkoły/z poradni,
testy poziomujące i oceny bieżące,
obserwacja

Organizować zajęcia tak, aby

- ✍ dostosować je do poziomu poszczególnych uczniów,
- ✍ nie zniechęcać ich do nauki,
- ✍ kompensować ich braki,
- ✍ wspierając równocześnie ich mocne strony.

Poczucie sukcesu

Uwzględnienie możliwości poznawczych

np. podczas wyodrębniania cech ludzi/obiektów/miejsc

(kolory, kształty, rozmiar)

- praca **w jednolitych grupach** (o podobnych możliwościach poznawczych)

Nauczyciel może częściej pomagać grupom potrzebujących wsparcia.

- praca **w grupach zróżnicowanych**, w których uczniowie o większych możliwościach poznawczych pomagają tym z trudnościami. *(W klasach o dużym stopniu empatii)*

Uwzględnienie tempa uczenia się

Uczeń pracujący wolniej może osiągnąć dobre wyniki, jeśli nie będzie stale poddawany presji czasu, która powoduje stres:

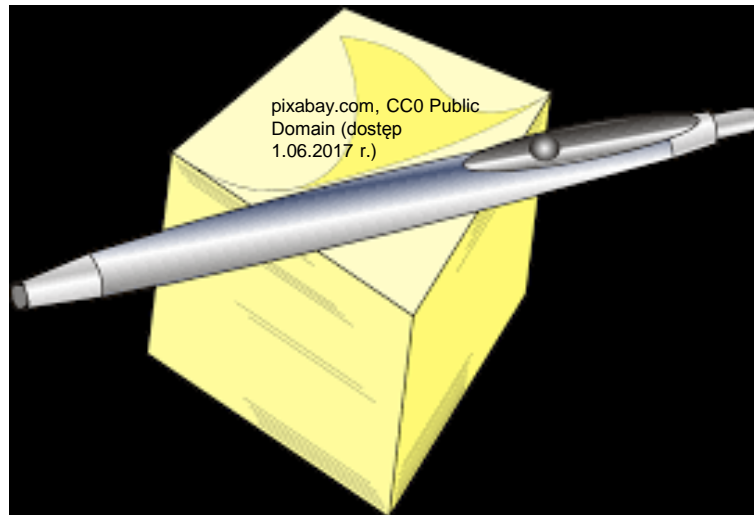
☞ zadania o zróżnicowanej czasochłonności:

- skrócone dla wolniejszych
- rozbudowane dla szybszych,

uczniowie **łączą** pasujące podpisy i obrazki,
dodatkowo kolorują te ilustracje

Early finishers

Wcześniej przygotować dodatkowe zadania
na paskach: skłaniające do logicznego myślenia,
analizowania, liczenia

zadania o zróżnicowanym stopniu trudności

Rozważamy każde zadanie:

- jak je uprościć (dla słabszych)

- jak rozbudować (dla mocnych)

Czytanie – wersja trudniejsza

- Pytania otwarte + odpowiedzi **pełnymi** zdaniami
- Wybranie z tekstu 3 nowych słów + wypisanie definicji ze słownika stworzenie matching exercise dla kolegi sprawdzenie pracy kolegi
- Samodzielne ułożenie 1-3 pytań do tekstu odpowiada na nie kolega sprawdzenie pracy kolegi

Czytanie – wersja łatwiejsza

Zamiast pytań otwartych

- ☞ wielokrotny wybór
- ☞ układanie we właściwym porządku (+ distractors)

Do tekstu z podręcznika ☞ osobne karteczki z łatwiejszymi zadaniami

Tekst podzielić na sekcje ☞ pytania do każdej sekcji ☞ słabsi uczniowie tylko 1 lub 2 sekcje, mocniejsi wszystkie sekcje

Pisanie – wersja trudniejsza

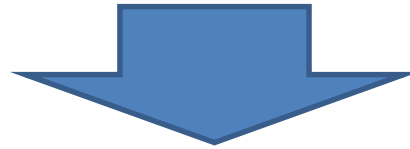
- zwiększyć limit słów
- wymagać zdań złożonych
- podać konkretne konstrukcje, które muszą być użyte np. not only..., but also...

Pisanie – wersja łatwiejsza

- zmniejszyć limit słów
- podać przykłady/modele
- wymagać zdań prostych

Plusy

Praca z tym samym tekstem/tematem
na swoim poziomie/w swoim tempie

Poczucie sukcesu u każdego

Motywacja

The text (Divided into 2 sections)

Based on Wikipedia, the free encyclopedia⁵ and BBC News⁶

The European Union

1 The European Union (EU) is a political and economic union of 28 member states that are located in Europe. The EU has developed an internal single market through a standardised system of laws that apply in all member states. EU policies aim to ensure the free movement of people, goods, services, and capital within the internal market. UE members have common policies on trade, agriculture, fisheries, and regional development. Within the Schengen Area, passport controls have been abolished. A monetary union was established in 1999 and came into full force in 2002, and is composed of 19 EU member states which use the euro currency.

2 In a referendum in June 2016 the United Kingdom voted to withdraw from the EU. It is currently negotiating its withdrawal called 'Brexit'. The term 'Brexit' comes from merging the words **Britain** and **exit**. This has become government policy under Prime Minister Theresa May. The UK is scheduled to leave on Friday, 29 March 2019.

Fragment-for stronger students

Read the text (section 1 and 2) about the European Union and answer the questions (using full sentences)

Section 1:

a) How many countries belong to the EU?

d) What documents don't need to be controlled while moving in the Schengen Area?

e) How many EU member states don't use the euro currency? (analiza/liczenie)

Section 2:

f) Who has made the decision to leave the EU?

A: British citizens

B: British Prime Minister Theresa May

Fragment-for weaker students

Read section 1 of the text and circle the correct answer

a) How many countries belong to the EU?

A: 28

B: 19

C: All countries in Europe

c) Do we have to show passports when we travel in the Schengen Area? (Yes/No)

d) How many member states use the euro currency?

A: 28

B: 19

C: All

Tasks for early finishers

a) Extra question:

How many member states will form the EU in 2020?

b) Choose 3 words from the text and write down their definitions from a dictionary. Then on a separate piece of paper jumble the definitions to make a matching exercise for another student.

c) Find on the Net which member states don't use the euro currency.

Przykłady zadań uwzględniających specjalne potrzeby edukacyjne uczniów.

Przejrzeć podręczniki – w niektórych przewidziano zadania do różnicowania wewnętrznego

np. oznaczono w poradniku dla nauczyciela ćwiczenia

-przeznaczone dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,

-dla uczniów uzdolnionych,

-ćwiczenia, które mogą, ale nie muszą być wykonane, by zrealizować cele lekcji.

Jeżeli podręcznik nie zawiera takich ćwiczeń ➡ własny pakiet zadań dostosowanych do danego tematu i uwzględniających specjalne potrzeby edukacyjne uczniów

Przykłady zadań uwzględniających specjalne potrzeby edukacyjne uczniów

bathroom

toilet

kitchen

attic

Podziel podane wyrazy na sylaby
za pomocą pionowych kresek.

Zapisz je w porządku alfabetycznym.

Następnie napisz je w kolejności od najkrótszego
do najdłuższego/od najdłuższego do najkrótszego.

**Przykłady zadań uwzględniających
specjalne potrzeby edukacyjne uczniów.**

Podziel węża wyrazowego na osobne wyrazy.
Następnie przepisuj te wyrazy.

kitchenbathroomtoiletatic

Podziel węża wyrazowego na poszczególne wyrazy i zapisz poprawnie zdania, pamiętając o kropkach i wielkich literach.

Przepisz zdania.

mykitchenissmallbutprettymyuncle'slivingroomisbig

**Przykłady zadań uwzględniających
specjalne potrzeby edukacyjne uczniów.**

Uzupełnij tekst odpowiednimi wyrazami.

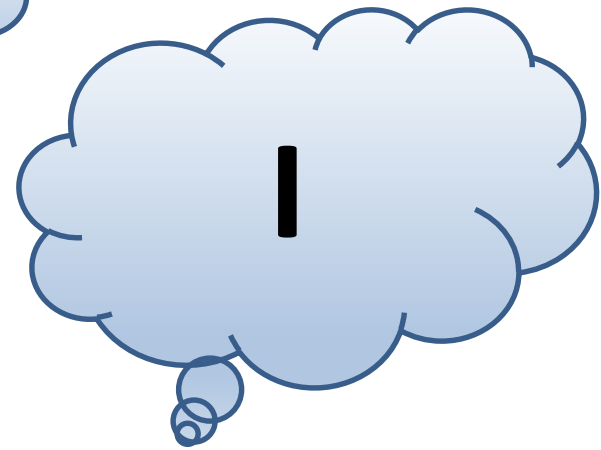
Uzupełnione zdania napisz z pamięci.

(podajemy tekst z lukami, poniżej ilustracje przedstawiające brakujące wyrazy).

Przykłady zadań uwzględniających
specjalne potrzeby edukacyjne uczniów.

Uporządkuj chmurki od największej do najmniejszej.

Ułóż zdanie z sylab zapisanych na uporządkowanych
chmurkach i zapisz je.

Uwzględnienie wszystkich stylów uczenia się: wzrokowego, słuchowego, dotykowego, kinestetycznego

Potrzeba ruchu

- 👉 konieczność dla dzieci z ADHD
- 👉 odpoczynek po zadaniu wymagającym skupienia dla pozostałych uczniów

Wprowadzanie ruchu - propozycja 1

- Nauczyciel informuje uczniów, że opowie im historyjkę/opis, gdzie wystąpią znane im wyrazy.
- Wymienia te wyrazy i przydziela je poszczególnym uczniom.
- Uczniowie wstają, kiedy usłyszą „swoje” słowo.

Propozycja 2:

Ustawienie krzeseł w rzędach.

W grupie 15-osobowej 3 rzędy po 5 krzeseł
Uczniowie, po usłyszeniu "swojego" słowa, mieliby
za zadanie wstać i jak najszybciej obejść swój rząd
krzeseł zgodnie z ruchem wskazówek zegara.

Metoda stacji dydaktycznych

- 😊 Nauczyciel przygotowuje odrębne stanowiska (arkusze pracy, materiały)
- 😊 Zadania przy poszczególnych stacjach są różnorodne, mają zróżnicowany stopień trudności, uwzględniają różne style uczenia się.

- 😊 Uczniowie mogą pracować indywidualnie, w parach lub w grupach.
- 😊 Pracują w swoim tempie.
- 😊 Wybierają te stacje, przy których zadania najbardziej odpowiadają ich zainteresowaniom i możliwościom.
- 😊 Samodzielnie sprawdzają poprawność rozwiązania (klucze umieszczone na odrębnej stacji).
- 😊 Nauczyciel obserwuje i pomaga tym uczniom, którzy potrzebują pomocy.

Uczniowie szczególnie uzdolnieni
nie niecierpliwią się
z powodu konieczności czekania 🖱️
można przygotować dla nich odrębną stację
z dodatkowymi, trudniejszymi zadaniami.

Dziękujemy za uwagę

Prosimy o wypełnienie ankiety

pixabay.com (dostęp: 30.05.2017 r.)

bibliografia

1. Halina Wachowska, Indywidualizacja nauczania języka obcego w grupie zróżnicowanej
2017-03-14 (data modyfikacji: 2017-03-15) <http://www.wszpwn.com.pl/wydarzenie/indywidualizacja-nauczania-jezyka-obcego-w-grupie-zroznicowanej,313.html>
2. J.J. Wilson, How to teach Listening, Pearson Education Limited, p. 73
3. Information sheet Differentiation. What, why, who, when and how ...
www.adsg.co.uk/hm.../misc_differentiation_what_why_who.pdf (dostęp: 18.05.2017)
4. Rachael Roberts, Simple ways to differentiate materials for mixed level classes, <https://elt-resourceful.com/2012/02/17/ideas-for-providing-differentiation-that-dont-involve-writing-different-materials-and-a-different-plan-for-each-student-in-the-class-2/>
(dostęp: 18.05.2017)
5. Alex Hunt & Brian Wheeler, BBC News, Brexit: All you need to know about the UK leaving the EU, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-32810887> (dostęp: 23.05.2017)
6. Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/European_Union , (dostęp 19.05.2017)